

15.11.2024

Vero-osasto
Krista Sinisalo

Kaivosmineraaliveron verotusarvojen perusteena sovellettavista hintatiedoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen

1. Tausta

Kaivosmineraaliverolaki (314/2023) tuli voimaan 1.1.2024. Lailla otettiin käyttöön uusi, Suomessa louhittuihin kaivosmineraaleihin kohdistuva vero, jäljempänä *kaivosmineraalivero*. Veron tavoitteena on ottaa huomioon kaivoslaissa 621/2011 tarkoitettujen kaivosmineraalien luonne uusiutumattomina luonnonvaroina ja ohjata yhteiskunnalle kohtuullinen korvaus niiden käytöstä veron muodossa.

Kaivosmineraalivero on luonteeltaan rojalittyypinen suoritus, joka määräytyy metallimalmeille arvoperusteisesti ja muille kaivosmineraaleille määräperusteisesti. Arvon perusteella verotettavat metallimalmit luetellaan tyhjentävästi kaivosmineraaliverolain liitteessä.

Kaivosmineraaliverolain mukaan metallimalmien verotusarvot perustuvat maailmanmarkkinahintoihin tai muihin vastaaviin julkisiin hintatietoihin. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, mitä hintalähdettä kunkin metallimalmin verotusarvon perusteena käytetään ja miten hinta sen perusteella määritetään. Verohallinto vahvistaa metallimalmien verotusarvot kutakin vuotta varten kalenterivuoden alussa asetuksessa säädettävien hintalähteiden perusteella määritettävien ja verokautta edeltävän vuoden hintatietojen perusteella.

Kaivosmineraaliverolain 4 §:n 2 momentin nojalla annettiin valtioneuvoston asetus (934/2023) kaivosmineraaliveron verotusarvojen perusteena sovellettavista hintatiedoista. Hintatieto osoittaa sen markkinahinnan tai vastaavan muun julkisen hintatiedon, jonka perusteella vuosittainen verotusarvo määritetään. Asetuksessa säädetään myös, mitä muuntokurssia hintatiedon määrittelyssä käytetään, jos hintatieto on ilmaistu ulkomaan rahassa.

2. Ehdotus

Ehdotetaan muutettavaksi kaivosmineraaliveron verotusarvojen perusteena sovellettavista hintatiedoista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 3 ja 12 kohdat sekä 2 §. Asetuksen 1 §:n 3 kohdassa säädetään kaivosmineraaliverolain liitteessä tarkoitettujen kromin verotusarvon perusteena sovellettavasta

hintatiedosta. Kaivosmineraaliverotuksessa käytetään hintatietona ferrokromin kromisisällön hintaa. Kromi on yksi metalleista, joilla ei käydä kauppaa julkisissa metallipörssissä vaan lähinnä kahdenvälisillä sopimuksilla. Kromille ei ole siten saatavilla vastaavaa kansainvälistä julkiseen kaupankäyntiin perustuvaa maailmanmarkkinahintaa kuten London Metal Exchange -metallipörssin julkaisema LME Closing Price -hintatieto, jota käytetään esimerkiksi koboltin hintatietona. Lisäksi kromi eroaa monista muista metallimalmeista siinä, ettei puhtaalla, jalostetulla kromimetallilla tyypillisesti käydä kauppaa. Suomessa ja maailmanlaajuisesti lähes kaikki louhittu kromi jalostetaan ferrokromiksi. Kromin hintatieto on sen takia johdettu ferrokromin hinnasta, koska se kuvastaa parhaiten kaupankäynnin kohteena olevan valmiin ja jalostetun metallituotteen hintaa.

Nykyisin kromin verotusarvon hintatietona käytetään ferrokromille ilmoitettavaa neljännesvuosittaista Euroopan markkinan sopimushintaa eli niin sanottua *European Benchmark* -hintaa. Tätä hintatietoa ei kuitenkaan enää jatkossa julkaista, joten laissa säädetyn mukaisesti sitä ei voida enää käyttää hintalähteenä kromin verotusarvon laskennassa.

Markkinoita seuraavat tahot tuottavat arvioita ferrokromin hinnoista. Lisäksi eri laatuksille ferrokromeille, riippuen muun muassa niiden metalli- ja hiilisisällöstä, on olemassa eri hintatietoja.

Ehdotetaan, että 1 §:n 3 kohtaa muutettaisiin siten, että kromin verotusarvon perusteena sovellettava hintatieto olisi jatkossa Fastmarkets-hintaraportoijan julkaisema ferrokromin hintatieto. Hintatieto laskettaisiin Fastmarkets-hintaraportoijan ilmoittaman (MB –FEC-0021) 65–70 prosenttia kromia sisältävän ferrokromin Euroopan markkinan spot-hinnan vaihteluvälin ylä- ja alarajan keskiarvona. Fastmarkets-hintaraportoijan ilmoittamista Euroopan markkinaa koskevista ferrokromin hintatiedoista kyseisellä laadulla käydään määrällisesti eniten kauppaa, joten sen voidaan katsoa olevan edustavin hintatieto. Hintatieto ilmoitetaan viikoittain. Kunkin viikon hintatiedon on tarkoitus kuvata hintatietoa sinä viikkona toteutuneille tai toteutettaville kaupoille. Verotusarvo laskettaisiin viikoittaisista hintatiedoista aritmeettisena keskiarvona kalenterivuoden pituiselta tarkastelujaksolta. Hintatiedon muuntamiseksi euroiksi käytettäisiin hintatiedon ilmoitusajankohdan valuuttakurssia. Valitussa hintalähteessä ferrokromin hintatieto kuvaa ferrokromin kromisisällön hintaa, eli sitä voidaan soveltaa suoraan kromin hintatietona. Kyseisen hintaraportoijan hintatietoja käytetään myös litiumin verotusarvon perusteena.

Pykälän 12 kohtaan tehtäisiin tekninen tarkistus. Uraanin kaupankäynti on tapahtunut vuoden 2020 kesästä alkaen Commodity Exchange hyödykejohdannaispörssissä (COMEX) New York Mercantile Exchange –hyödykejohdannaispörssin sijaan. Kohtaa tarkistettaisiin tältä osin. Verotusarvon

hintatietona käytetään maturiteetiltaan lyhyen futuurin päivittäistä päätöshintaa. Lyhyellä futuurilla tarkoitetaan tässä kuukauden futuuria.

Asetuksen 2 §:ssä säädetään, että muun valuutan kuin euron muuntamisessa käytettäisiin Euroopan keskuspankin julkaisemaa valuuttakurssia. Pykälää täsmennettäisiin siten, että jos Euroopan keskuspankin valuuttakurssia ei olisi saatavilla kyseisenä ajankohtana, käytettäisiin viimeisintä saatavilla olevaa Euroopan keskuspankin julkaisemaa valuuttakurssia.

3. Ehdotusten vaikutukset

Ehdotetun kromin verotusarvon perusteena käytettävän Fastmarkets-hintaraportoijan tuottama hintatieto voi erota aiemmin käytetyn hintalähteen tuottamasta hintatiedosta. Vuosien 2020–2023 hintatietoja vertailemalla ei kuitenkaan voida päätellä, tuottaako uusi hintalähde systemaattisesti korkeampia vai matalampia hintatietoja, koska hintatietojen ero on vaihdellut.

4. Valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Verohallinnon kanssa.

Asetusehdotus oli lausuntokierroksella 3.10.–25.10.2024. Asetusehdotuksen valmisteluasiakirjat ovat nähtävillä julkisessa palvelussa osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella VM136:00/2024.

Asetusehdotuksesta annettiin kolme lausuntoa. Lisäksi viisi tahoa ilmoitti, ettei heillä ole lausuttavaa asetusehdotuksesta. Lausunnoissa nostettiin esille kromin hintatietojen määrittämiseen perustuvia seikkoja. Kromin hinnoittelusta todettiin, että Suomessa ei valmisteta asetusluonnoksessa esitettyä ferrokromi-tuotetta ja siten asetusmuutoksessa esitetty hinta ei olisi oikea vertailuhinta verotuksessa.

Ehdotuksessa on valittu ferrokromin hintatieto, jonka laadulla käydään eniten kauppaa ja siten arvioidaan olevan edustavin hintatieto Euroopan markkinoilla. Kuten lain perusteluissa on todettu, maailmanmarkkinahintatietoihin pohjautuvien verotusarvojen on tarkoitus kuvata karkealla tasolla metallien arvojen välisiä eroja. Verotusarvon ei siten ole tarkoitus kuvata jonkun tietyn kaivoksen tuottaman tuotteen käypää arvoa tai kaivoksen saamaa tuottoa, kun tuote myydään seuraavaan jalostusvaiheeseen. Verotusarvon on tarkoitus kuvata valmiin ja jalostetun tuotteen arvoa, jolloin se sisältää jatkojalostuksen tuomaa lisäarvoa metallituotteen hintaan niin kromin kuin muidenkin metallien osalta. Ehdotettu ferrokromin hintatieto koskee myös jo valmiiksi vain sen kromisisällön hintaa, joten ei ole tarpeen käyttää verotusarvon laskennassa erillistä kerrointa kuten esimerkiksi litiumin osalta on tehty.

5. Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2025.